

ИСПИТ ПО ОСНОВИ НА ЕЛЕКТРОТЕХНИКА

14.7.2020

I група задачи (испитот трае 90 минути)

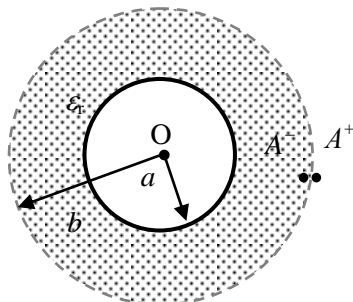
1. (12 поени) На сликата е прикажана спроводна сфера која има радиус $a=1\text{cm}$ околу која постои слој со радиус $b=2\text{cm}$ од диелектрик со релативна диелектрична константа $\epsilon_r=8$, а останатиот простор е воздух. Спроводната сфера е наелектризирана со непозната количина позитивен електрицитет. Познато е дека електричниот потенцијал во точката A^- на граничната површина диелектрик/воздух (во диелектрикот) изнесува $V_{A^-}=90\text{V}$.

а) Да се определи непознатото оптоварување на спроводната сфера.

б) Да се напишат граничните услови на разделната површина диелектрик/воздух и да се определат интензитетите на: векторот на јачина на електрично поле и векторот на електрично поместување во точките A^- и A^+ (од двете страни на граничната површина диелектрик/воздух).

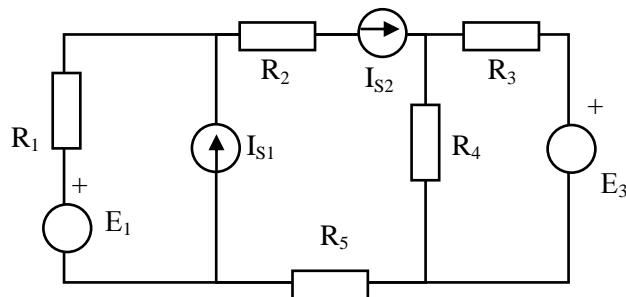
в) Да се опердели енергијата на електричното поле во диелектричниот слој.

$$\epsilon_0=8,854 \cdot 10^{-12} \text{ F/m} \approx 10^{-9}/(36\pi) \text{ F/m}$$

2. (10 поени) Да се определи бројот на равенки и непознати за решавање на електричното коло со примена на методата на независни контурни струи. Да се постави и реши системот равенки и да се определат струите во сите гранки. Потоа да се определат моќностите на отпорникот R_5 , струјниот извор I_{S2} и напонскиот извор E_3 .

$$\begin{aligned} R_1 &= 20\Omega & R_2 &= 40\Omega \\ R_3 &= 25\Omega & R_4 &= 10\Omega \\ R_5 &= 20\Omega \\ E_1 &= 20\text{V} & E_3 &= 40\text{V} \\ I_{S1} &= 2\text{A} & I_{S2} &= 0.5\text{A} \end{aligned}$$

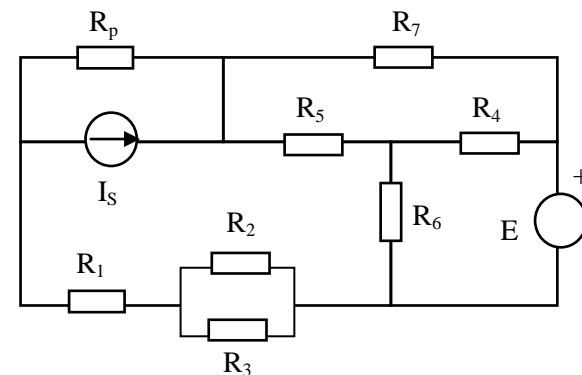

3. (16 поени) За колото прикажано на сликата познато е дека отпорноста на потрошувачот R_p се менува со промена на температурата при што температурниот коефициент изнесува $\alpha=0.0033 \text{ 1/}^\circ\text{C}$, додека останатите отпорници имаат постојана вредност на нивната отпорност. При собна температура (20°C) отпорноста на потрошувачот е $R_{p0}=12\Omega$. Да се определи моќноста на потрошувачот R_p на оваа температура. Дали е тоа максималната моќност која се развива на потрошувачот? До која температура треба да се доведе потрошувачот за да на него се развие максимална моќност, и да се пресмета колку изнесува максималната моќност?

$$R_1=7\Omega \quad R_2=6\Omega \quad R_3=3\Omega$$

$$R_4=R_5=R_6=R_7=9\Omega$$

$$E=12\text{V} \quad I_S=1\text{A}$$

4. (12 поени) Дадено е торусно јадро со правоаголен напречен пресек со радиуси a и b и висина h , изработено од материјал со магнетна константа μ_0 . На торусот се намотани две намотки со N_1 и N_2 навивки.

а) Да се изведе изразот за меѓусебната индуктивност на двете намотки.

б) Ако во првата намотка тече простопериодична струја $i_S(t)=I\sqrt{2}\sin\omega t$ (A) да се определи индуцираниот напон $u_{AB}(t)$ меѓу отворените приклучоци A и B на втората намотка. Графички да се прикажат струјата $i_S(t)$ и индуцираниот напон $u_{AB}(t)$ во функција од времето.

